

Zápis z 44. jednání SDRUK Sekce pro regionální funkce

Datum konání: 13. 12. 2023

Čas: 9.00 – 11.30 hod.

Místo jednání: Online, prostřednictvím ZOOM

Jednání řídili: PhDr. Dana Petrádesová, předsedkyně sekce SDRUK pro RF; PhDr. Vít Richter, ředitel Knihovnického institutu NK ČR.

Jednání se účastnili: Andree Zdenka, Jana Bednářová, Irena Brezovic, Zuzana Hájková, Hana Hrabáková, Věra Konečná, Monika Kratochvílová, Petra Krausová, Radka Krejčí, Radek Liška, Olga Macháčková, Lucie Macháčková, Hana Petrovičová, Nikola Polednová, Michela Staňková, Jitka Svobodová, Marie Šedá, Petra Ševčíková, Lidmila Švíková,

Omluvena: Jana Tomancová

Program:

1. Kontrola zápisu ze 43. jednání:

- **Knihovna roku a další knihovnická ocenění v roce 2024** (PhDr. Vít Richter)

Letos vyšla poprvé při příležitosti vyhlášení Knihovny roku reprezentativní publikace (Knihovna roku, Městská knihovna roku, MARK, Medaile Zdeňka Václava Tobolky). Měla by vycházet každý rok.

- je nutné standardizovat proces jednotlivých cen s ohledem na vydání publikace – zpracování podkladů (pravidla pro zpracování, rozsah - počet znaků)

- sladit termíny pro odevzdání textů do publikace

- publikaci je nutné mít připravenou do 31.8. příslušného roku

- na vydání publikace potřebujeme měsíc (30 dní)

- na začátku roku 2024 sladíme pravidla s organizátory jednotlivých soutěží

- komise si budou muset připravit některé texty dopředu

- **MARK** (Mgr. Monika Kratochvílová, MZK)

- Vyhlášení na krajské úrovni – nově od letošního roku

- Sešlo se 28 nominací – nejvíce v historii soutěže

- Do celostátního kola bylo nominováno 13 kandidátů

- Záštitu nad soutěží převzalo Sdružení místních samospráv – paní předsedkyně Olšáková má zájem účastnit se předávání ocenění v jednotlivých krajích

- DUHA č. 3 / 2023 příspěvek vítězky Jihomoravského kraje

- Čtenář 12 /2023 - medailonky nominovaných do celostátního kola
- Oceněné bychom mohli vkládat do Slovníku českých knihovníků (SČK)
- Letos bylo v pravidlech, že musí být v konkrétním kraji nominováni do krajského kola alespoň 2 kandidáti. A jeden z nich postoupil do celostátního kola. **Od roku 2024** bude tato podmínka zrušena. **Do celostátního kola může postoupit i kandidát z kraje, kde byla jednoduše jedna nominace.**
- **Národní plán obnovy – Malá kulturní a kreativní centra** (PhDr. Vít Richter)
 - Bylo podáno 53 projektů
 - V současné době probíhá jejich vyhodnocování
 - Výsledky by měly být zveřejněny do konce ledna 2024
 - Hodnotitelská komise bude jednat 5. 1. 2024
 - MK ČR bylo nespokojené s některými žádostmi – chyby v povinně uváděných údajích
- **Národní plán obnovy - vzdělávání** (PhDr. Vít Richter)
 - Na rok 2024 má podané projekty 13 krajů – žádost nepodal je Pardubický kraj
 - Zaměření (digitální gramotnost, finanční gramotnost, manažerské dovednosti a komunikační dovednosti)
- **Národní plán obnovy – Digitalizace kulturního a kreativního sektoru** – (PhDr. Vít Richter)
 - Výzva : 15. 8. – 20. 9. 2023
 - Příjemci: Národní knihovna ČR, Moravská zemská knihovna
 - Alokace celkem 96 870 435 Kč

krajské knihovny

- Výzvy: 1. čtvrtletí 2024 na rok 2024 + 2. výzva na rok 2025
- Alokace celkem: 55 mil. Kč bez DPH - čerpání: 2025
- Alokace pro konkrétní kraj max. 11 milionů Kč
- Nebude podpořena digitalizace formou služby
- **Aktualizace Metodického pokynu MK ČR k vymezení standardu VKIS a spolupráce se školními knihovnami** (PhDr. Vít Richter)
 - V rámci RF bychom se měli věnovat spolupráci knihoven a škol
 - Aktualizované standardy VKIS – nový článek: 14. Spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi – konzultováno s MŠMT

- Spolupráce se školami není pro knihovny povinností – spolupráce je podle možností knihovny
 - Doporučujeme uzavírat smlouvu mezi knihovnou a školou/ školami
 - Spolupráce knihoven a škol by se měla stát standardní činností veřejných knihoven na všech úrovních (i těch v malých obcích)
 - [Doporučení MŠMT k činnosti a funkci školních knihoven](#) - metodická podpora a pomoc v oblasti činnosti školních knihoven
 - Metodickým centrem pro školní knihovny je [Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského](#)
 - Knihovna Jiřího Mahena zpracovává [Databanku vzdělávacích knihovnických programů](#), V roce 2024 by mělo dojít k její aktualizaci a dalšímu rozvoji
 - MŠMT má v plánu vytvořit databanku vzdělávacích programů pro školy: knihovny, muzea, galerie, památky, divadla...
 - Knihovna Jiřího Mahena (Brno) připravuje konferenci o spolupráci knihoven a škol - 26. 3. 2024
 - Mezinárodní evaluační konference Bookstart – konference v Senátu ČR – 23. 4. 2024
 - Do konce roku by měla vyjít publikace **Učící knihovník** (autorka: Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.)
- ÚKR (11/2023) jednala o [Memorandu o spolupráci MŠMT a MK](#) . V současnosti jsou aktualizovány rámcové vzdělávací programy – budou zde ukotveny kulturní, digitální a informační kompetence – školy budou moci bez problémů v rámci vzdělávání spolupracovat s knihovnami.
- Knihovna Ústeckého kraje zmapuje spolupráci krajských knihoven s pobočkami Národního pedagogického institutu (NPI) v jednotlivých krajích.
- V Českých Budějovicích se spolupráce NPI daří velmi dobře. NPI nabídl pracovníkům dětských oddělení v regionu možnost absolvovat akreditovaný kurz Pedagog volného času. Kurz úspěšně proběhl v prostorách Jihočeské vědecké knihovny.
- Česká školní inspekce by měla provést průzkum spolupráce knihoven a škol ze strany škol.
- **Využití sítě veřejných knihoven na podporu digitální gramotnosti a dovedností u nejširší veřejnosti** (PhDr. Vít Richter)
- Na ÚKR bylo dohodnuto, že podpora digitální gramotnosti veřejnosti by mělo být tématem knihoven pro příští dva roky.
- Zatím není jasné, zda na tuto činnost dostanou knihovny finanční prostředky
 - MPSV má dotační titul na digitální vzdělávání veřejnosti – na každého občana má 50 000 Kč – využití je nízké– možná by část prostředků mohla být přesunuta na knihovny – záleží na jednání s MPSV

- Pokud se podaří uzavřít memorandum mezi MK a MPSV, otevřela by se cesta k další spolupráci
- OSF - **digitálního začleňování a digitální gramotnosti** - **role knihoven** v této oblasti – vytvoření pracovní skupiny zájemci se mohou hlásit přes registrační formulář: <https://forms.gle/xk1SMttHDDU3iNZp9>
- V plánu Digitální Česko je prosazování vysokorychlostního internetu v obcích, kde mají špatné pokrytí internetem – společně by se připojila také škola a knihovna, podrobnosti zatím nemáme

2. Publikace Knihovna v obci (PhDr. Vít Richter)

- v roce 2024 vyjde novelizace, pouze v elektronické podobě
- už je připravená, v lednu proběhne grafická úprava
- požádáme vás o součinnost při jejím zveřejnění

3. Stáže a zaškolování nových krajských metodiků (PhDr. Dana Petrádesová)

- přijato všemi zúčastněnými jako dobrá myšlenka
- pro začínající metodiky by stáže byly velmi užitečné
- **potřebovali bychom vědět, kde máme nové metodičky nebo kdo další z oddělení RF by měl o stáže zájem** – Knihovnický institut po dohodě s konkrétními krajskými knihovnami připraví stáž, kontaktujte: lucie.machackova@nkp.cz
- V ideálním případě by měl být „přesah“ při výměně metodiků, to znamená, že odcházející metodik by měl alespoň základně zaučit nově nastupujícího

4. Smlouva o poskytování regionálních funkcí mezi pověřenou knihovnou a zřizovatelem obsluhované knihovny (PhDr. Dana Petrádesová)

- Dostali jsme požadavek, zda bychom mohli zpracovat vzorovou smlouvu o poskytování RF mezi pověřenou knihovnou a zřizovatelem obsluhované knihovny
- **prosíme o zaslání textu smluv z jednotlivých krajů** na adresu: petrydesova@kvkli.cz , smlouvy porovnáme a pokusíme se vzor připravit
- Knihovna Ústeckého kraje má smlouvy na webu <https://www.knihovnak.cz/pro-knihovny/dokumenty/>

5. Benchmarking knihoven – nová databáze pro anonymní přístup (Mgr. Lucie Macháčková)

<https://ipk.nkp.cz/odborne-cinnosti/mereni-vykonu-a-kvality-v-knihovnach-1/Benchmarking.htm>

- Od května 2023 máme nový systém
- Jsou zde data knihoven od roku 2012 (programátor by měl nahrát data od roku 2006)
- Zpracovatelem a provozovatelem databáze je NIPOS
- Benchmarking je propojený s celkovou statistickou databází NIPOS – data pro výpočet indikátorů se přebírají z této databáze

- **Novinky v systému:**

- Rychlejší načítání dat
- Oprávnění jednat za knihovnu – může být i několik osob
- Odstraněn problém s ukládáním dat ve vstupním formuláři
- Doplnující informace o knihovně jsou součástí vstupního formuláře
- Více hledisek porovnávání, nově: vše (městské, obecní krajské), v územním členění podle krajů
- Možnost srovnání až 8 knihoven
- Export dat do formátu Excel v jednotlivých částech databáze

V roce 2024 bychom rádi více propagovali Benchmarking knihoven. S přechodem na nový systém se některé knihovny do benchmarkingu letos nezapojily. Bylo jich cca 235. To je cca o 100 méně než v předchozích letech. **Prosíme i vás o podporu. Pokud budete chtít abychom přijeli na prezenční akci, tak nám prosím dejte vědět termíny dopředu. Připravíme také webinář.**

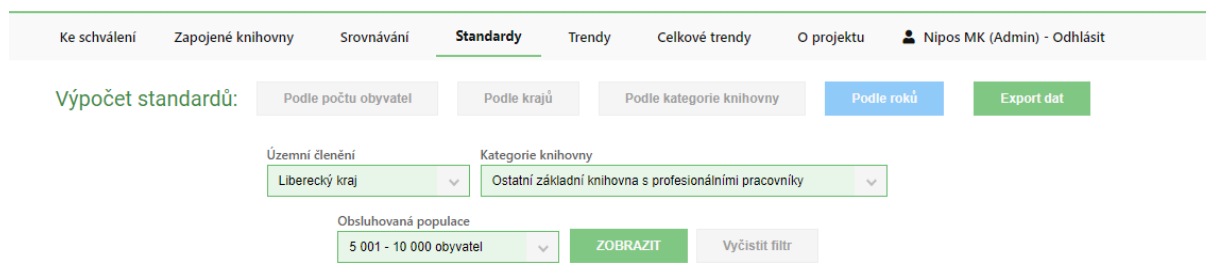
- **Anonymizovaná databáze benchmarking knihoven od roku 2024**

Na začátku roku 2024 by bude pro veřejnost zpřístupněna **anonymizovaná databáze benchmarkingu knihoven**. Pro knihovny, které nejsou v benchmarkingu knihoven registrované pod vlastním přístupovým heslem, ale i pro širokou veřejnost. Bude možné využívat všechny nástroje benchmarkingu, **ALE BEZ MOŽNOSTI INDIVIDUÁLNÍCH (KONKRÉTNÍCH) DAT KNIHOVEN**. Bude možné porovnávat celková data za vybranou (filtrovanou) skupinu.

6. Standardy VKIS – nová databáze pro anonymní přístup k vyhodnocování standardů VKIS (Mgr. Lucie Macháčková)

Bude možné využívat všechny nástroje, **ALE BEZ MOŽNOSTI INDIVIDUÁLNÍCH (KONKRÉTNÍCH) DAT KNIHOVEN**. Bude možné porovnávat celková data za vybranou (filtrovanou) skupinu.

Export dat je dobrý pro další práci s daty.

Ke schválení Zapojené knihovny Srovnávání **Standardy** Trendy Celkové trendy O projektu 👤 Nipos MK (Admin) - Odhlásit

Výpočet standardů: Podle počtu obyvatel Podle krajů Podle kategorie knihovny **Podle roků** Export dat

Územní členění: Liberecký kraj Kategorie knihovny: Ostatní základní knihovna s profesionálními pracovníky

Obsluhovaná populace: 5 001 - 10 000 obyvatel **ZOBRAZIT** Vyčistit filtr

7. Roční výkaz o knihovně za rok 2024 (Mgr. Lucie Macháčková)

Všechny formuláře jsou dostupné na: <https://ipk.nkp.cz/statistika-pruzkumy-dokumenty/statistiky>

8. Šablona výroční zprávy pro neprofesionální a malé profesionální knihovny (Mgr. Lucie Macháčková)

- Na webu Informace pro knihovny je k dispozici: Výroční zpráva - praktický návod pro neprofesionální a menší profesionální knihovny
- Úvodní kapitoly vysvětlují co je výroční zpráva, legislativní základy, komu je výroční zpráva určena, grafickou úpravu...
- Stěžejní částí materiálu je vzor výroční zprávy s příklady textů v jednotlivých kapitolách, které je možné využít jako inspiraci při vlastním zpracování výroční zprávy. Z nabízených vzorových textů lze sestavit celou výroční zprávu.

Dokument ve formátu Word (pro snadnou práci s textem) je k dispozici na :

<https://ipk.nkp.cz/statistika-pruzkumy-dokumenty/informacni-materialy-a-dokumenty>

Doufáme, že šablona (návod) bude pomocníkem zejména knihovnám, které doposud výroční zprávy nezpracovávaly nebo těm, které potřebují pomoci s její celkovou strukturou.

Různé

- Pro rok 2024 plánujeme **aktualizaci Metodického pokynu Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven** a jejich koordinaci na území České republiky
- **Výstava o historii soutěže Budujeme vzornou lidovou knihovnu (BVLK)** (PhDr. Marie Šedá)
 - Prosíme o info z jednotlivých krajů – máte nějaké info k soutěži?
 - Prosíme o kopie materiálů
 - Kraje Liberecký a Zlínský nám už materiály poslaly
- **Výjezdní jednání jaro 2024**
 - Termín: druhá polovina dubna
 - Místo: Vědecká knihovna v Olomouci
 - Mgr. Olga Macháčková zjistí možné termíny - ideálně co nejdříve kvůli plánování termínů (pozor: 23. 4. je konference k Bookstartu v Senátu)
- **Informace z krajů**, viz tabulka

Zápis zpracovala: Lucie Macháčková

V Praze: 18.12.2023

